

Stratégia participácie mládeže

Stratégia pre posilnenie účasti mládeže na demokratickom živote
prostredníctvom programov Erasmus+ a projektov Európskeho zboru
solidarity.

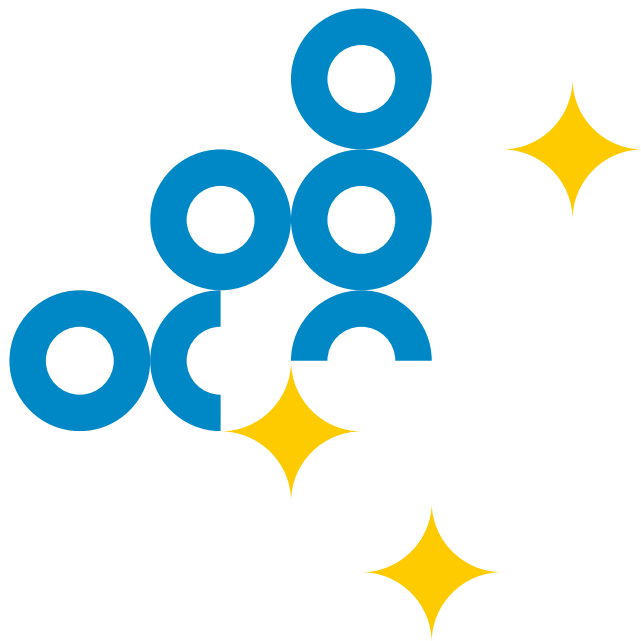
Ďalšie zdroje o participácii mládeže vrátane [Glosára](https://www.glosara.eu) nájdete na stránke
www.participationpool.eu

Obsah

1.	Úvod	5
2.	Pozadie	8
2.1	Politický kontext	9
2.2	O participácii mládeže v demokratickom prostredí	15
2.2.1	Definícia participácie mládeže v demokratickom prostredí	16
2.2.2	Formy participácie mládeže v demokratickom prostredí	20
2.3	Skúsenosti z implementácie predošlých projektov	24
3.	Ciele Stratégie pre participáciu mládeže	28
4.	Zainteresované strany Stratégie pre participáciu mládeže	30
5.	Ako môžu projekty podporovať účasť mládeže	33
5.1	Propagovanie spoluúčasti pre všetkých	34
5.2	Rozvoj zručností a dobrovoľníctvo	35
5.3	Rozvoj mládežníckeho sektora	36
5.4	Aktivizmus a rozhodovanie	37
6.	Implementačné činnosti	38
7.	Monitorovanie a hodnotenie implementačnej stratégie a jej vplyvu	45
7.1	Spoluriadenie v skupine	46
7.2	Hodnotenie stratégie a ukazovateľov výsledkov	48

1 Úvod

Mladí Európania sa aktívne angažujú. Prieskum Flash Eurobarometer z roku 2019 ukázal, že tri štvrtiny mladých ľudí boli súčasťou nejakej formy organizovaného hnutia, viac ako sedem z desiatich mladých ľudí volilo v komunálnych, národných alebo európskych voľbách a jedna tretina sa v predchádzajúcich 12 mesiacoch zapojila do organizovaných dobrovoľníckych aktivít. Hoci sa účasť mladých ľudí na politických voľbách medzi rokom 2014 a časom písania tohto článku výrazne zvýšila², stále je menej pravdepodobné, že sa zapoja do tradičných foriem účasti (tie, ktoré sú založené na nepriamej demokracii) ako staršie generácie³. Napriek tomu ako generácia nepovažujú politiku alebo spoločnosť okolo nich ako nezaujímavú alebo im to nie je ľahostajné. Naopak sú mnohí veľmi uvedomelí a aktívni.

¹ Bleskový Eurobarometer 478 (2019)

^g Ako vybudujeme silnejšieho a viac zjednotenú Európu, Brusel, Európsky Komisia Na základe najnovších dostupných údajov v 2020

² Bleskový Eurobarometer 478

^g

³ Kitanová, M. (2019)

^g Účasť mládeže na politickom živote EÚ: dôkazy z medzinárodnej analýzy, *Journal of Youth Studies*, 23(7), 819-836 Sloam, J. (2016)

⁴ Rozmanitosť a hlas: Politická

^g účasť mladých ľudí v Európskej únii. *The British Journal of politics a medzinárodných vzťahov*, 18(3), 521-537

Stratégiu vypracovalo Centrum pre účasť a informačné zdroje SALTO (SALTO PI11) podľa konzultačného procesu, ktorý zahŕňal vstupy Európskej komisie, programov. Nie je určený ako sprievodca ani súbor národných agentúr, osôb s rozhodovacou právomocou, nástrojov o účasti mládeže pre žiadateľov o účasť v expertov a odborníkov z praxe. Na tento účel bola programoch. Stratégiu však sprevádza aj súbor zdrojov zriadená expertná skupina, ktorá zahŕňala tieto o účasti SALTO Participation & Information perspektívy a fungovala od septembra 2019 do júna (www.participationpool.eu) a pripravovaná sada 2020. Počas jari 2020 sa uskutočnila aj séria konzultácií s nástrojov o účasti mládeže, ktoré môžu využívať mladí radami mládeže, národnými agentúrami a ďalšími ľuďmi, pracovníci s mládežou, školitelia alebo iní, ktorí zainteresovanými stranami. Samotná stratégia je živý“ hľadajú praktickú podporu a poradenstvo v oblasti dokument, ktorý bude pravidelne aktualizovať a rozvoja účasti mládeže v rámci konkrétnych projektov. revidovať SALTO PI prostredníctvom spoločnej riadiacej Národné agentúry tiež vytvárajú rozsiahle zdroje o účasti skupiny zloženej zo zainteresovaných strán a mladých pre žiadateľov o projekty. ľudí. Táto stratégia je navrhnutá tak, aby poskytovala rámec pre prebiehajúcu spoluprácu medzi zainteresovanými stranami stratégie, ktorá bude trvať minimálne do konca stratégie EÚ pre mládež v roku 2027.

¹¹ gSALTO PI podporuje budovanie kapacít mladých ľudí, pracovníkov s mládežou, národných agentúr zodpovedných za programy pre mládež, Európskej komisie a ďalších zainteresovaných strán pri zapájaní mladých ľudí do rozhodovacích procesov.

2 Pozadie

1

Politický kontext

Účasť všetkých občanov je zakotvená ako základné právo v [Zmluve o Európskej únii](#): „Každý občan má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. Rozhodnutia sa prijímajú čo najotvorenejšie a čo najbližšie k občanovi.“ Pokiaľ ide najmä o mladých ľudí, článok 165.2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) stanovuje, že „činnosť Únie sa zameriava na podporu rozvoja výmenných pobytov mládeže a sociálno-vzdelávacích inštruktorov a na [podporu účasti mladých ľudí na demokratickom živote v Európe](#).“

PARTICIPÁCIA
MLÁDEŽE

POVZBUDIŤ

ZAPÁJAŤ

MOTIVOVAŤ

PREPOJIŤ

Európska únia už dlhodobo uprednostňuje propagáciu občianskej angažovanosti mladých ľudí a ich účasti na demokratickom živote prostredníctvom v súvislých stratégií EÚ pre mládež a programov neformálneho vzdelávania (YOUTH, Youth in action, programy Erasmus+ Youth a Európsky zbor solidarity).

Stratégia EÚ pre mládež na roky 2019-2027, prijatá v roku 2018 a založená v duchu hesiel **zapájať, motivovať a prepájať**, stavia účasť mládeže v mládežníckej politike na popredné miesto. Jej ciele hovoria o podpore účasti mládeže na demokratickom živote a podpore sociálnej a občianskej angažovanosti. Jej hlavné zásady stanovujú, že všetky stratégie a činnosti týkajúce sa mladých ľudí by mali presadzovať právo mladých ľudí podieľať sa na tvorbe, implementácii a následných opatreniach v oblasti stratégií, ktoré sa ich týkajú, prostredníctvom zmysluplnej účasti mladých ľudí a mládežníckych organizácií. Stratégia jasne prepája koncepty sociálneho začlenenia a demokratickej účasti.

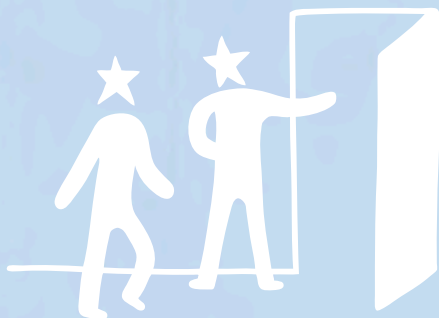
Európske ciele pre mládež sú neoddeliteľnou súčasťou Európskej stratégie pre mládež. Sú výsledkom 6. cyklu Štruktúrovaného dialógu s mladými ľuďmi. Identifikujú 11 medzisektorových oblastí, ktoré ovplyvňujú životy mladých ľudí, a poukazujú na to, ktoré výzvy je potrebné riešiť. Členské štáty a Európska komisia sa vyzývajú, aby sa inšpirovali Cieľmi mládeže, čo už urobili pri schvaľovaní Pracovného plánu pre stratégiu mládeže na roky 2019-2021. Niektoré z cieľov sa týkajú participácie mládeže.

Cieľ pre mládež č. 9 – Priestor a účasť pre každého

je konkrétne zameraný na posilnenie demokratickej účasti mladých ľudí na všetkých úrovniach rozhodovania. Uvádza sa v ňom, že mladí ľudia sú nedostatočne zastúpení v rozhodovacích procesoch, ktoré ich ovplyvňujú, hoci ich zapojenie je pre demokraciu kľúčové. Cieľ pre mládež na riešenie tohto problému stanovil nasledujúce ciele:

- Zabezpečiť, aby mohli mladí ľudia primerane ovplyvňovať všetky oblasti spoločnosti a všetky časti rozhodovacích procesov od stanovovania programu až po implementáciu, monitorovanie a hodnotenie prostredníctvom mechanizmov a štruktúr, ktoré sú pre mladých ľudí vhodné a prístupné, a zabezpečiť, aby postupy zodpovedali potrebám mladých ľudí.
- Zabezpečiť rovnaký prístup ku každodennému rozhodovaniu pre všetkých mladých ľudí z rôzneho prostredia.
- Zvýšiť účasť mládeže a tým aj rovnaké zastúpenie vo volebnom procese ako aj vo voľených orgánoch a iných rozhodovacích orgánoch na všetkých úrovniach spoločnosti.
- Poskytovať informácie určené pre mládež, relevantné a komplexné, ktoré vznikali vývojom a v spolupráci mladých ľudí s cieľom umožniť ich účasť.
- Zabezpečiť udržateľné financovanie, bežné uznanie a rozvoj kvalitnej práce s mládežou s cieľom posilniť mládežnícke organizácie a ich úlohu v oblasti inklúzie, participácie a neformálneho vzdelávania.

Cieľ č. 1 pre mládež – „Prepojenie EÚ s mládežou“

má za cieľ podporiť u mladých ľudí pocit spolupatričnosti v európskom projekte a medzi EÚ a mladými ľuďmi vyudovať most s cieľom znovu nadobudnúť dôveru a zvýšiť účasť. Cieľ pre mládež definuje tieto úlohy:

- Zaručiť zmysluplné zapojenie mládeže a komunikáciu vo všetkých fázach rozhodovacieho procesu EÚ cez zlepšenie existujúcich participatívnych mechanizmov a tvorbou nových.
- Zabezpečiť rovnaký prístup ku kvalitným neustranným a na mládež orientovaným informáciám o tom, ako EÚ funguje, ako sa do nej zapojiť a aké príležitosti ponúka.
- Zaviest' a zvýšiť vzdelávanie o Európe a EÚ vo formálnom a neformálnom prostredí.
- Inštitucionalizovať hodnotenie vhodnosti pre mládež vrátane vplyvu a účinku politiky EÚ.

Cieľ pre mládež č. 8 – „Kvalitné vzdelávanie“

zameriava sa na vzdelávanie a zdôrazňuje prepojenie medzi učením a účasťou v jednom z ich cieľov:

- Zabezpečiť aby mali mladí ľudia prístup k občianskej výchove s cieľom poskytnúť im solídne vedomosti o politických systémoch, demokracii a ľudských právach, ktoré sa získavajú aj prostredníctvom komunitných skúseností na podporu aktívnej občianskej účasti.

Cieľ pre mládež č. 3 – „Inkluzívne spoločnosti“

Cieľ pre mládež č. 6 – „Posun vidieckej mládeže

vpred“

Predstavujú dôležitosť osvetovej činnosti a zabezpečenia toho, aby mladí ľudia z rôznych prostredí vedeli o možnosti a informáciách o účasti a rozhodovaní. Tieto ciele zahŕňajú nasledujúce ciele:

- Posilniť informačný dosah ku marginalizovaným mladým ľuďom s cieľom zabezpečiť, aby si boli vedomí priestorov, príležitostí a skúseností, ktoré majú k dispozícii. (cieľ v rámci inkluzívnych spoločností)
- Zabezpečiť, aby sa marginalizovaní mladí ľudia zúčastňovali na všetkých rozhodovacích procesoch a boli hlavnými aktérmi, najmä v procesoch týkajúcich sa ich vlastných práv, blahobytu a záujmov. (cieľ v rámci inkluzívnych spoločností)
- Zabezpečiť, aby sa mladí ľudia vo vidieckych oblastiach aktívne podieľali na rozhodovacích procesoch. (cieľ v rámci podpory vidieckej mládeže)

Stratégia EÚ pre mládež a ciele pre mládež sa odrážajú [demokratickom živote](#) a nízkou úrovňou vedomostí aj v novej generácii programov financovania EÚ. Návrhy a povedomí o európskych záležitostiach, ktoré majú Európskej komisii týkajúce sa právneho základu vplyv na životy všetkých európskych občanov. programov Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity na

obdobie 2021–2027 vyslovene uvádzajú, že by tieto Nariadenie o [Európskom zbore solidarity](#) (legislatívny návrh na obdobie programu 2021 – 2027) definuje program ako prostriedok na [posilnenie súdržnosti, solidarity a demokracie v Európe](#) a v zahraničí a na riešenie spoločenských a humanitárnych výziev v praxi s osobitným zameraním na podporu sociálneho začlenenia. Jedným z konkrétnych cieľov je poskytnúť mladým ľuďom, vrátane tých s obmedzenými príležitosťami, ľahko dostupné príležitosti na zapojenie sa do solidárnych aktivít v Európe a v zahraničí.

V nariadení o [programe Erasmus+](#) (legislatívny návrh na obdobie programu 2021 – 2027) je stanovené, že by mal podporovať účasť mládeže na demokratickom živote sa do solidárnych aktivít v Európe a v zahraničí.

Európy, vrátane podporovania projektov zameraných na [účasť mladých ľudí, aby sa naučili sa zapájať](#) do občianskej spoločnosti, zvyšovaním povedomia o účasti mládeže na úrovni cieľov aj na úrovni činností, [spoločných európskych hodnotách](#) vrátane základných práv, [spájaním mladých ľudí a osôb s rozhodovacou právomocou](#) aby poskytovali viac príležitostí na podporu účasti mládeže. Program Európskeho zboru solidarity má silný potenciál podporovať účasť mládeže prostredníctvom svojich projektov solidarity a dobrovoľníctva, ako aj programu. Ďalej sa vysvetľuje, že sa program [bude zaoberať celoeurópskymi trendmi obmedzenej účasti na](#) zboru solidarity na celoživotné obdobie.

Pochopenie participácie mládeže v demokratickom živote

Definovanie účasti mládeže na demokratickom živote

Hoci sa pojem účasť mládeže rieši už desaťročia, existuje široká škála definícií a teoretických modelov tohto konceptu. Táto stratégia by mala pomôcť formovať spoločné chápanie účasti mládeže v kontexte programov EÚ. Stratégia EÚ pre mládež, Európske ciele pre mládež, Erasmus+ a Európsky zbor solidarity neobsahujú konkrétnu definíciu účasti mládeže; avšak poukazujú na určité smerovanie. Účasť mládeže, ktorú sa tieto politické rámce a programy snažia posilniť, je účasť mládeže [na demokratickom živote](#), ktorú možno chápať dvoma vzájomne prepojenými spôsobmi.

1

Účasť mládeže ako [hlas mládeže](#) a [účasť na rozhodovaní](#) 12 13

Zahrňa mladých ľudí, ktorí vyjadrujú svoje názory s cieľom ovplyvniť alebo zapojiť sa do rozhodovacích procesov. Môže sa to týkať rôznych rozhodovacích procesov, od vládnych politických alebo strategických rozhodnutí, cez spôsob využívania komunitného priestoru až po fungovanie mládežníckej organizácie.

2

Účasť mládeže ako [občianska činnosť](#) a [mládežnícky aktivizmus](#) 14

Zahrňa to mladých ľudí, ktorí podnikajú individuálne a/alebo kolektívne kroky s úmyslom zmeniť svet okolo seba. Môže to zahŕňať politické aktivity, ako je organizovanie alebo účasť na protestoch, ako aj spoločenské a občianske aktivity, ako sú iniciatívy na zlepšenie komunity na miestnej úrovni alebo dobrovoľníctvo pre nejakú vec alebo organizáciu občianskej spoločnosti.

¹² Lundy, L. (2007)

g „Hlas“ nestačí: konceptualizácia
Článok 12 Dohovoru OSN o právach
dieťaťa,
British Educational Research Journal,
33(6), 927–942
pozri Arnstein, S. R. (1969)
¹³ [Rebríček občianskej účasti](#).

g
Journal of the American Institute
of planners 35(4), 216–224 alebo
Rebríček detskej participácie
Roger Harta
Earl, J., Maher, T., Elliott, T. (2017)
¹⁴ [Mládež, aktivizmus a sociálne](#)

g
[hnutia](#), Sociologický kompas 11(4)

Ľudské práva mladých ľudí tvoria základ pre ich účasť a mladí ľudia majú právo zúčastňovať sa na demokratickom živote prostredníctvom práv, ako je právo na slobodu prejavu, sloboda združovania¹⁵ a právo detí, aby sa ich názor bral do úvahy pri rozhodovaní o ich živote.¹⁶

Mladé ženy sa vo všeobecnosti viac zaujímali o environmentálne problémy ako muži a čím bol mladý človek starší, tým bola pravdepodobnejšia obava o otázky zamestnanosti. Rôzne skupiny mladých ľudí majú rôzne skúsenosti so svetom, v ktorom žijeme, ako aj rôzne názory a pohľady.

¹⁵ články 10 a 11

^g Európskeho dohovoru o ľudských právach
Článok 12

¹⁶ Dohovoru OSN o právach

^g

dietťa

Bleskový Eurobarometer 478 (2019)

¹⁷ tamtiež

^g

Účasť mládeže na demokratickom živote môže byť individuálna aj kolektívna. Mladí ľudia sa môžu na demokratickom živote zúčastňovať individuálne, napríklad odovzdaním hlasu alebo účasťou na online konzultáciách. Môžu sa na demokratickom živote zúčastňovať aj kolektívne, prácou so skupinami alebo organizáciami mladých ľudí alebo ako súčasť viacgeneračných hnutí.

Je však dôležité si uvedomiť, že **mladí ľudia nie sú homogénnou skupinou.** Hoci majú vďaka príslušnosti k tej istej generácii mnoho spoločných skúseností, ich životy sú ovplyvnené aj pohlavím, geografiou, sexualitou, etnickou príslušnosťou a mnohými ďalšími faktormi. Témy záujmu a oblasti záujmu sa môžu medzi rôznymi skupinami mladých ľudí líšiť a nemusí existovať nevyhnutne jeden „názor mládeže“ na danú problematiku. Napríklad Eurobarometer z roku 2019¹⁷ zistil, že

Je cenné zamyslieť sa nad priestormi, v ktorých dochádza k participácii mládeže a ako môže priestor umožniť alebo dokonca brzdiť participáciu mládeže¹⁸. Môže sa to diať napríklad v školách a vzdelávacích inštitúciách, kde sa mladí ľudia môžu zapájať do školskej rady alebo podobných aktivít. Môže sa to diať vo verejnejších priestoroch, ako je námestie alebo ulica, prostredníctvom dobrovoľníctva, kampaní a pouličných akcií atď., ako aj prostredníctvom aktivizmu v online priestoroch a fórach. Môže sa to diať aj v rámci politických inštitúcií, ako je mestská rada, politická strana alebo národný alebo európsky orgán tvoriaci politiku, kde sa mladí ľudia môžu zapájať do stretnutí s osobami s rozhodovacou právomocou. Môžeme si to tiež predstaviť ako dianie v rámci mládežníckej organizácie alebo mládežníckych programov, kde by sa mladí ľudia mohli potenciálne zapojiť do rozhodovania o tom, ako sa daná organizácia alebo program riadi, alebo k nemu prispievať.

¹⁸ Partispace (2018)

^g Vytváranie priestorov pre participáciu mládeže prístupné a dostupné, Stručný prehľad politiky 3

¹⁹ Ohana, Y. (2020)

g Čo s tým má politika spoločné?
Európske programy práce s mládežou
a rozvoj kritického občianstva
mládeže, Bonn, Jugend für Europa,
Ohana, Y. (2020)

²⁰ **tamtiež**

g

²¹ Zdrojové centrum SALTO
Európskeho zboru solidarity (2020)
g 4Thought for Solidarity, Viedeň, IZ
- Združenie pre podporu
rozmanitosti, dialógu a vzdelávania

Účast' mládeže na demokratickom živote sa môže týkať moci a konateľstva. Účast' mládeže môže znamenať **európskej solidarity** a participáciou mládeže. Hoci sa zdieľanie a rozdeľovanie rozhodovacej moci od tých, ktorí zvyčajne kontrolujú rozhodnutia a zdroje, stále vyvíja, je jednoznačne spojený s empatiou, smerom k mladým ľuďom, ktorých sa snažia zapojiť. ľudskými právami, aktívnym občianstvom a inklúziou²¹; solidarita má preto priamy vzťah k participácii mládeže. Môže to tiež znamenať prácu na podpore schopnosti mladých ľudí uplatňovať moc a vplyv v spoločnosti a Jasným cieľom programov je umožniť mladým ľuďom ich individuálneho alebo kolektívneho konateľstva. prispievať k udržiavaniu európskych hodnôt a Rozvoj projektov alebo iniciatív zameraných na účasť budovaniu európskeho projektu prostredníctvom mládeže si preto vyžaduje zváženie zmien moci a dobrovoľníctva a občianskeho aktivizmu. To tiež asymetrie moci v živote mladých ľudí¹⁹. naznačuje typy participácie mládeže a hodnoty, na ktorých sú založené a ktoré sa programy snažia podporovať.

V dôsledku toho **má účasť mládeže na demokratickom živote politický rozmer**. „Politický“ však znamená viac než

len stranícku politiku a politické inštitúcie. Okrem týchto foriem politiky zahŕňa politický rozmer účasti mládeže aj to, ako mladí ľudia ovplyvňujú spôsob, akým sa moc udržiava alebo uplatňuje v komunitných priestoroch, ktorá zodpovedá kontextu programov, na účely tejto prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií, na ulici alebo v akýchkoľvek verejných a občianskych priestoroch. Účast' mládeže zahŕňa umožnenie mladým ľuďom kriticky identifikovať asymetrie moci, ktoré sa vyskytujú v ich životoch (či už v dôsledku mladosti alebo iných priesečníkov), a podniknúť kritické kroky na ich premenu²⁰.

Na základe týchto rôznych spôsobov chápania participácie mládeže vypracovala skupina SALTO **definíciu participácie mládeže v demokratickom živote**, ktorá zodpovedá kontextu programov, na účely tejto stratégie participácie mládeže.

Účast' mládeže na demokratickom živote znamená, že jednotliví mladí ľudia a skupiny mladých ľudí majú právo, prostriedky, priestor, príležitosť a v prípade potreby aj podporu slobodne vyjadrovať svoje názory, prispievať k spoločenskému rozhodovaniu o záležitostiach, ktoré sa ich týkajú, a ovplyvňovať ho, a byť aktívni v demokratickom a občianskom živote našich komunít.

Definícia účasti mládeže na demokratickom živote:

Jednotliví **mladí ľudia** a
skupiny mladých ľudí

mať **právo, prostriedky,**
priestor, príležitosť
a v prípade potreby aj **podporu**

slobodne **vyjadrovať svoje názory**,
prispievať k spoločenskému životu a
ovplyvňovať rozhodovanie o ňom
a **byť aktívny** v demokratickom a
občianskom živote našich **komunít**.

²² Thomas, N. (2007)

g „Smerom k teórii detskej
„participácie“, Medzinárodný časopis
pre práva detí 15(2), 199–218

Napokon je dôležité rozlišovať medzi účasťou mladých životy, ako napríklad výber školskej dochádzky, ľudí na demokratickom živote a [účasťou mladých ľudí na zdravotnej starostlivosti a určovanie vlastného konania. ich súkromnom alebo osobnom živote](#)²². Rovnako ako Táto súkromná sféra participácie mládeže je veľmi majú mladí ľudia právo podieľať sa na ovplyvňovaní dôležitá, najmä pre tých, ktorým sú tieto práva niekedy rozhodnutí a konania spoločnosti, majú aj právo odopierané, ako sú mladí migranti alebo mladí ľudia so zdravotným postihnutím. Toto však nie je predmetom tejto stratégie.

Formy účasti mládeže na demokratickom živote

²³ Londýnska škola ekonómie (2013)
g [tamtiež](#)

Mladí ľudia sú niekedy opisovaní ako ľudia, ktorí sa v ovplyvňujú ich životy. Namiesto toho sa všeobecne politike neangažujú a majú menší záujem o účasť na chápe, že mladí ľudia sa s menšou pravdepodobnosťou politických aktivitách ako predchádzajúce generácie. Nie zapájajú do tradičných foriem participácie (t. j. tých, ktoré je však pravda, že všetci mladí ľudia sú nejako politicky sú spojené so zastupiteľskou demokraciou) ako apatickí; naopak, väčšina z nich je často angažovaná, predchádzajúce generácie, ale čoraz viac sa zapájajú do uvedomelá a dobre informovaná o problémoch, ktoré... tzv. „alternatívnych foriem participácie“²³.

1

Tradičné formy účasti

vzťahuje sa na zapojenie sa do zastupiteľskej demokracie, napríklad prostredníctvom hlasovania, kandidovania vo voľbách alebo vstupu do politickej strany či odborového zväzu²⁴. Táto forma účasti je zvyčajne založená na orgánoch s demokraticky zvolenými hierarchickými štruktúrami a formálnymi procesmi. Dalo by sa tvrdiť, že zapojenie sa do zastupiteľského orgánu mládeže, ako je napríklad rada mládeže alebo mimovládna organizácia vedená mládežou, je tradičnou formou účasti.

Závisí to však aj od toho, ako mládežnícky orgán funguje v praxi. Sektor mládežníckych mimovládnych organizácií čoraz viac prechádza z demokratických zastupiteľských foriem participácie na rozmanitú a sieťovú občiansku spoločnosť a mládežnícke organizácie prijímajú širokú škálu rôznych prístupov k participácii mládeže²⁵.

2

Alternatívne formy účasti

jednoducho sa vzťahuje na akúkoľvek formu účasti inú ako tradičné formy. Podľa definície možno vždy vytvoriť alebo rozvinúť nové spôsoby účasti, ktoré poskytnú „alternatívny“ prístup k tomu, čo sa už v praxi používa. Vďaka tomu je tento pojem do istej miery subjektívny a závislý od kontextu²⁶. V súčasnosti sa pojem alternatívne formy²⁷ účasti bežne používa na označenie:

- Kampaňovanie alebo aktivizmus mládeže zameraný na jednotlivé problémy alebo kauzy, ktorý umožňuje mladým ľuďom vyjadriť svoju identitu ako súčasť mládežníckeho hnutia A/ALEBO -
- Účasť, ktorá vo veľkej miere využíva digitálne nástroje a priestory A/ALEBO
 - Inovatívne prístupy k zapájaniu mladých ľudí do tvorby alebo implementácie politík (také ako koprodukcia alebo metódy deliberatívnej demokracie, ako sú občianske poroty) A/ALEBO
 - Aktivizmus mládeže, ktorý mení spôsob, akým verejnosť používa priestory A/ALEBO -
 - Ďalšie prístupy je ešte potrebné vyvinúť...

²⁴ Crowley, A., Moxon, D. (2017)

^g Nové a inovatívne formy mládeže účasť na rozhodovacích procesoch, Štrasburg, Rada Európy

Day, L. a kol. (2020)

²⁵ Štúdia o krajine mládeže

^g zastúpenie v EÚ. Záverečná správa, Luxembursko, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie

²⁶ Crowley, A., & Moxon, D. (2017)

^g tamtiež

²⁷ Crowley, A., Moxon, D. (2017)

^g tamtiež, & Partispace (2018)

^g tamtiež

²⁸ Farrow, A. (2018)

g Think Tank SALTO o **Participácii mládeže**: bližšie k hranici participácie a aktivizmu, Tallinn, SALTO Centrum pre participáciu a informačné zdroje Berinsky, A.J., Lenz, G.S. (2011) **Vzdelávanie a politická participácia**:

²⁹

g Skúmanie kauzálnej súvislosti, Political Behavior 33, 357–373 Cammaerts, B. a kol. (2016) **Účasť mládeže na demokratickom živote**:

g Príbehy nádeje a sklamaní, Springer Pirvulescu, C., Moxon, D., Banari, R.,

³¹ Kost, R., Capecchi, D. (2019) **Miesto pri stole pre každého**,

g Tallinn, Deň centra pre účasť a informačné zdroje SALTO, L. a kol. (2020)

³² **tamtiež**

g Uznesenie Výboru ministrov Rady Európy CM/Res(2016)3 o participatívnom štatúte medzinárodných mimovládnych organizácií v Rade Európy

V porovnaní s tradičnými formami majú alternatívne formy pravdepodobne väčší potenciál pre neformálnosť, otvorenosť a autonómiu medzi zúčastnenými a môžu uľahčiť formu účasti „urob si sám“.²⁸ Napríklad Fridays for Future a hnutie mládeže za klímu ukázali potenciál týchto **nových sociálnych hnutí motivovaných kauzami**. Ďalším príkladom je hnutie indignados v Španielsku, ktoré malo svoj pôvod v sociálnych sieťach a organizovanom odpore voči rozsiahlym úsporným opatreniam zavedeným vládou a ohromujúcej miere nezamestnanosti mladých ľudí v celom Španielsku.

Niekedy sa hovorí, že alternatívne formy participácie sú účinnejšie pri **oslovovaní mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami**. Hoci je známe, že mladí ľudia s vyšším vzdelaním²⁹ alebo s vyšším rodinným príjmom³⁰ sa s väčšou pravdepodobnosťou zapoja do volieb a vstúpia do politických strán, existuje len obmedzený komplexný výskum, ktorý by naznačoval, že ktorákoľvek forma participácie mládeže je inkluzívnejšia ako iná. Zistilo sa, že akákoľvek forma participácie môže byť inkluzívna, ak existuje záväzok k inklúzii počas jej implementácie a k riešeniu faktorov, ktoré vylučujú konkrétne sociálne skupiny mladých ľudí³¹. To znamená, že je to spôsob, akým konkrétna forma

participácia sa zavádza tak, aby bola inkluzívna, a nie skôr formou participácie. Napríklad nedávny výskum zistil, že mládežnícke organizácie boli veľmi účinné pri podpore participácie mladých ľudí na miestnej a národnej úrovni, zatiaľ čo v organizáciách mládežníckej občianskej spoločnosti pôsobiacich na úrovni EÚ existoval potenciálny nedostatok inklúzie.³²

Zároveň je dôležité nezabúdať na **hodnotu demokraticky riadených organizácií mládežníckej občianskej spoločnosti**, ako sú Národné rady mládeže, pre demokraciu. Nezávislá a posilnená občianska spoločnosť je kľúčovou súčasťou zdravého demokratického systému³³. V týchto štruktúrach sú mladí ľudia volení svojimi rovesníkmi, aby hovorili v mene ostatných mladých ľudí a demokraticky ich zastupovali.

Celkovo je teda táto stratégia založená na záväzku To však neznamená, že mladí ľudia by už nemali byť uznávať a podporovať tradičné aj alternatívne formy povzbudzovaní k účasti na formálnom politickom participácie. Obe formy možno chápať ako vzájomne procese alebo že by sa nemali propagovať demokratické sa dopĺňajúce, pretože organizácie vedené mládežou hodnoty. Zapojenie mladých ľudí do tradičných foriem môžu mať politické postoje alebo oficiálne stanoviská participácie zostáva kľúčovou súčasťou zdravých k témam, ktorými sa zaoberajú sociálne hnutia demokracií v Európe. Demokraticky zvolené mládežnícke zamerané na konkrétne ciele, alebo prístupy k organizácie zostávajú dôležitým priestorom, kde mladí digitálnej participácii môžu pomôcť prilákať mladých ľudia vyjadrujú svoj hlas v spoločnosti a zásadne ľudí k volebným urnám. Programy môžu podporovať prispievajú ku kvalite demokracie z dlhodobého hľadiska. rôzne formy a postupy participácie mládeže, pričom uznávajú, že rôzne štýly alebo formy môžu fungovať pre rôznych mladých ľudí v rôznych okolnostiach. Uznávanie alternatívnych foriem participácie má potenciál reagovať na meniace sa spôsoby zapojenia mladých ľudí a podporovať inovácie v rámci mládežníckeho sektora s cieľom zlepšiť kvalitu.

Poučenia z implementácie minulých programov

Podpora účasti mládeže na demokratickom živote a Občianska angažovanosť je už dlho špecifickým cieľom programov EÚ pre mládež, ako je uvedené v článku 160 zmlúv. Táto stratégia účasti mládeže preto [môže stavať na skúsenostiach získaných z niekoľkých desaťročí implementácie programov EÚ](#), predovšetkým programu Erasmus+ Youth a jeho predchodcov, ako aj na hodnoteniach stratégie EÚ pre mládež na roky 2010 – 2018. Ďalšie skúsenosti možno vyvodiť aj z prvých rokov implementácie prvej generácie Európskeho zboru solidarity (2018 – 2020).

Vzhľadom na [vplyv programov na jednotlivcov](#) sa predpokladá, že programy boli veľmi účinné pri rozvoji kompetencií mladých ľudí vo vzťahu k participácii mládeže a občianskej angažovanosti.

³⁴ Böhler, J., a kol. (2018) RAY-MON
g 2017-2018: Účinky a výsledky
programu Erasmus+ Mládež v akcii:
Nadnárodná analýza, Viedeň,
Generation and Education Science
Institute Bárta, O., et al. (2018)
Dlhodobé účinky programu
³⁵ Erasmus+;

g Mládež v akcii o participácii a aktívnom
občianstve. Návrh predbežnej
nadnárodnej analýzy (štúdia RAY-LTE,
2015 – 2019), Viedeň, Generation and
Education Science Institute

Brandenburg, U. a kol. (2017)
³⁶ Štúdia o vplyve nadnárodnej
g dobrovoľníctvom
Európskej dobrovoľníckej služby,

Brusel, Európska
³⁷ Komisia Brandenburg, U. a kol. (2017)
g tamtiež

Práca siete RAY identifikovala niekoľko dôležitých posolstiev. Ich výskum RAY-MON34 o vplyve a výsledkoch kapitoly Erasmus+ Youth zistil, že 94 % respondentov sa domnieva, že si osvojili jednu zručnosť (napríklad vážnu diskusiu o politických témach), ktorá bola relevantná a užitočná pre participáciu a aktívne občianstvo. Okrem toho 88 % sa domnievalo, že si osvojili dve zručnosti, a 62 % sa domnievalo, že si osvojili tri zručnosti pri posilňovaní občianstva a participácie.

Výskumný projekt RAY Networks RAY-LTE35 zameraný na dlhodobé účinky súvisiace s účasťou a aktívnym občianstvom naznačuje, že existujú pozitívne účinky na študentov, ako napríklad zvyšovanie povedomia, lepšie pochopenie spoločenských a politických procesov a vzájomných vzťahov, prehĺbenie, aktualizácia a/alebo posilnenie existujúcich vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ako aj stimuly a motivácia k účasti na občianskej spoločnosti a demokratickom živote. Tento výskum poukazuje na potenciál programov, najmä na podporu účasti mladých ľudí s nedostatkom príležitostí na demokratickom živote. Dospelo sa však k záveru, že „zatiaľ čo väčšina projektov priamo alebo nepriamo posilňuje aktívne občianstvo a účasť mládeže, väčšina príjemcov si nie je vedomá

že program sa snaží podporovať demokratické občianstvo a účasť na občianskej spoločnosti a demokratickom živote – čiastočne preto, že základné koncepty zostávajú buď nevysvetlené, alebo príliš abstraktné.“ Pokiaľ ide o dobrovoľníctvo a občiansky aktivizmus, zistilo sa, že bývalá Európska dobrovoľnícka služba (EVS) mala vplyv na účasť dobrovoľníkov na občianskom a politickom živote.³⁶ Dobrovoľníci sa často aktívne angažovali v spoločnosti už pred svojou účasťou, ale dobrovoľnícka skúsenosť im ukázala iné spôsoby, ako byť aktívni, a mohla im poskytnúť ďalšiu motiváciu zvýšiť úroveň angažovanosti v miestnej komunite po návrate domov. Dôležitou súčasťou EDS bola myšlienka posilnenia európskej identity a postojov. V skutočnosti dobrovoľníci EDS už mali silný vzťah k Európe a tento vzťah zostal u väčšiny absolventov v priebehu času stabilný. Okrem toho sa po EDS dve tretiny dobrovoľníkov EDS viac zaujímali o európske témy a štyria z desiatich sa cítili viac európski³⁷. Novo fungujúci Európsky zbor solidarity 2018 – 2020 stavia na tejto myšlienke a príležitosti na dobrovoľníctvo a solidaritu ponúkané v rámci Európskeho zboru solidarity čerpajú priamu inšpiráciu z implementácie EDS.

Podobne nemožno prehliadať ani zameranie programov. To znamená, že popri podpore vzdelávania na [sociálne začlenenie](#) a [úspešnú prácu s mladými ľuďmi](#) jednotlivých účastníkov sa programy v budúcnosti s [nedostatkom príležitostí](#). Každý štvrtý účastník budú musieť ešte viac zamerať na vplyv, ktorý majú programy Erasmus+ Youth je údajne mladý človek s projektami financovanými programami na [komunitnú](#), [nedostatkem príležitostí](#)³⁸. Mladí ľudia zo [inštitucionálnu, spoločenskú alebo politickú úroveň](#), a znevýhodneného prostredia majú rovnaké právo zlepšiť účinnosť financovaných projektov pri zúčastňovať sa na demokratickom živote ako ktorýkoľvek umožňovaní mladým ľuďom vytvárať komunitné, iný mladý človek. Preto je dôležité, aby sa vývoj sociálne a politické zmeny⁴³. programov v oblasti participácie mládeže uskutočňoval inkluzívnym spôsobom s osobitným dôrazom na potreby Napokon, na politickej úrovni, z [hodnotenia stratégie EÚ pre mládež na roky 2010 – 2018](#)⁴⁴ vyplýva, že je potrebné vytvoriť explicitné prepojenia medzi

Avšak, ak sa posunieme nad rámec vzdelávania programami a cieľmi stanovenými na politickej úrovni EÚ jednotlivých účastníkov, [strednodobé hodnotenie](#) prostredníctvom nástrojov, ako je stratégia EÚ pre [programu Erasmus+](#) naznačilo, že zatiaľ čo výsledky pre mládež. V tejto súvislosti existuje jasný signál, že vývoj v jednotlivcov a študentov boli veľmi pozitívne, výsledky rámci tejto stratégie účasti mládeže by mal plne pre organizácie boli menej rozvinuté.³⁹ Výskum RAY- zohľadniť súčasnú stratégiu EÚ pre mládež a mal by MON⁴⁰ a hodnotenia EVS⁴¹ vo všeobecnosti potvrdzujú, lepšie umožniť programom slúžiť ako nástroje na že hoci vplyv na komunitu alebo organizáciu možno implementáciu tejto stratégie. vidieť ako výsledok programu, je vo všeobecnosti obmedzenejší ako vplyv na jednotlivca. Najdôležitejšie je, že strednodobé hodnotenie programu Erasmus+ naznačuje, že existuje [len málo dôkazov o vplyve](#) [programov na systémy a politiky](#).⁴²

³⁸ Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru (2014) [gErasmus+ Stratégia Inkluzívnosti a rozmanitosti](#), Brusel, Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru (2018)

³⁹ [gStrednodobé hodnotenie programu Erasmus+ program \(2014 - 2020\). Pracovný dokument útvarov Komisie](#), Brusel, Európska komisia Bammer, D. a kol. (2015/2016)

⁴⁰ [gExploring Erasmus+: Mládež v Účinky a výsledky programu ERASMUS+: Mládež v akcii z pohľadu účastníkov projektu a vedúcich projektov](#), Viedeň, Generácia a Inštitút pedagogických vied Brandenburg, U. a kol. (2017)

⁴¹ [g tamtiež](#)

⁴² [g tamtiež](#) Európska komisia (2018)

⁴³ [g tamtiež](#) Ohana, Y. (2020)

⁴⁴ Eid, L. a kol. (2017) [Hodnotenie stratégie EÚ pre mládež a odporúčanie Rady o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci EÚ](#), Brusel, Európska komisia

3

Ciele stratégie pre účasť mládeže

Celkovým cieľom a rozsahom stratégie pre zapojenie podporu slobodného vyjadrovania svojich názorov, mládeže je prispieť k dosiahnutiu cieľov stratégie EÚ pre prispievania k spoločenskému rozhodovaniu o záležitostiach, mládež v oblasti podpory zapojenia mládeže do ktoré sa ich týkajú, a jeho ovplyvňovania a aktívneho demokratického života, ako aj európskych cieľov pre pôsobenia v demokratickom živote našich komúní.

mládež týkajúcich sa zapojenia mládeže, a to využitím

plného potenciálu programov Erasmus a Európsky zbor Koordinovanejšia činnosť prostredníctvom programov a solidarity.

silnejšia vízia možností ich príspevku k účasti mládeže

podstatne zvýšia rozsah, v akom sa mladí ľudia v celej

Tieto programy môžu umožniť jednotlivým mladým Európe budú môcť zapájať do demokratického života.

ľuďom a skupinám mladých ľudí mať právo, prostriedky,

priestor, príležitosť a v prípade potreby aj

Táto stratégia participácie mládeže sa bude usilovať o dosiahnutie celkového cieľa koordináciou opatrení na rôznych úrovniach a zo strany rôznych aktérov sledovaním týchto konkrétnych cieľov:

Cieľ 1 – Vkladanie:

Presadzovať zásady participácie mládeže vo všetkých akciách a aktivitách programov*.

Cieľ 2 – Podpora:

Umožniť účinnú podporu žiadateľom a príjemcom programov* pri vývoji a realizácii mládežníckych projektov s kvalitným rozmerom participácie mládeže.

Cieľ 3 – Informácie:

Zvýšiť povedomie o vplyve programov* na účasť mládeže na demokratickom živote.

Cieľ 4 – Výskum:

Podporovať prístup k účasti mládeže na demokratickom živote v rámci programov* založený na vedomostiach tým, že sa zainteresovaným stranám umožní využívať zistenia výskumu o účasti mládeže.

Cieľ 5 – Zapojenie:

Povzbudzovať národné agentúry a ďalších aktérov, aby zapájali mladých ľudí do rozhodovania o riadení a implementácii programov* a aby pri tom uplatňovali kvalitný prístup k účasti mládeže.

Cieľ 6 – Inklúzia:

Venovať osobitnú pozornosť účasti mladých ľudí s nedostatkom príležitostí na demokratickom živote.

*Programy Erasmus+ a Európsky zbor solidarity

4

Zainteresované strany stratégie participácie mládeže

Táto stratégia nie je určená ako zdroj alebo praktická programov, aby mohli lepšie podporovať príjemcov príručka o participácii mládeže pre pracovníkov s programov v oblasti účasti mládeže a zlepšiť celkový mládežou, školiteľov alebo mladých ľudí zapojených do vplyv programov na účasť mládeže v demokratickom tvorby žiadostí o programy. Jej ambíciou je skôr mať živote.

strategický vplyv na implementáciu programov a podporu poskytovanú žiadateľom o programy.

Zainteresované strany stratégie sú aktéri, ktorí majú konkrétnu úlohu pri implementácii aktivít a opatrení definovaných v stratégii a ktorí budú môcť prispieť k jej

V dôsledku toho sú hlavnými zainteresovanými stranami priebežnému rozvoju a revízii prostredníctvom tejto stratégie tí, ktorí sa podieľajú na podpore jej [spoločnej riadiacej skupiny](#). implementácie

Kľúčové

zainteresované strany
sú nasledovné

Centrum pre účasť a informačné zdroje SALTO

zohráva úlohu pri podpore budovania kapacít mladých ľudí, pracovníkov s mládežou, národných agentúr zodpovedných za programy pre mládež, Európskej komisie a ďalších aktérov v oblasti participácie a informovania. Prostredníctvom tohto mandátu prevezme Centrum pre participáciu a informačné zdroje SALTO zodpovednosť za koordináciu, monitorovanie, hodnotenie a priebežnú revíziu Stratégie participácie mládeže. Toto sa dosiahne prostredníctvom zvolania **spoločnej riadiacej skupiny**, ktorá bude zložená zo zainteresovaných strán stratégie a mladých ľudí. Týmto spôsobom dúfa Centrum pre participáciu a informačné zdroje SALTO, že povedie a umožní širšej škále zainteresovaných strán implementovať rôzne aktivity a opatrenia definované v stratégii (pozri kapitolu 6). PI SALTO bude tiež implementovať rôzne prierezové aktivity a opatrenia v rámci stratégie, najmä na podporu budovania kapacít medzi zainteresovanými stranami.

Národné agentúry

zohrávajú ústrednú úlohu v programoch, poskytujú informácie o programe Erasmus+ a Európskom zbore solidarity, vyberajú projekty, ktoré sa majú financovať, monitorujú a hodnotia program Erasmus+, podporujú žiadateľov a účastníkov a propagujú program Erasmus+. Vďaka tomu je ich úloha kľúčová pre umožnenie a presadzovanie tejto stratégie. Spolupráca medzi národnými agentúrami a ďalšími zainteresovanými stranami na tému participácie bude nevyhnutná.

Sieť SALTO

môže prispieť k úspechu stratégie prostredníctvom svojich zdrojových centier v oblasti mládeže. Poslania rôznych zdrojových centier SALTO sú prepojené a môžu sa vzájomne posilňovať. Stratégia môže slúžiť na informovanie o ich práci a určité opatrenia na posilnenie účasti mládeže môžu implementovať iné zdroje SALTO.

Poskytovatelia informácií pre mládež

sú kľúčové pri komunikácii príležitostí, ktoré programy ponúkajú, a môžu zohrávať dôležitú úlohu pri zabezpečovaní ústredného miesta pre účasť mládeže v ich komunikácii. Túto úlohu môžu prevziať informačné siete pre mládež vrátane EURODESK a siete zastupujúce absolventov programov.

Národné a miestne rady mládeže

spolu s ďalšími iniciatívami zameranými na účasť alebo mládežníckymi hnutiami, ktorých cieľom je podporovať hlasy mladých ľudí na národnej a miestnej úrovni. Títo aktéri zohrávajú kľúčovú úlohu pri umožňovaní mladým ľuďom priamo sa zapojiť do riadenia a implementácie programov, ako aj stratégie ako celku. To sa dá dosiahnuť prostredníctvom spolupráce s národnými agentúrami a skupinou pre riadenie stratégie.

Mládežnícke organizácie

môže zohrávať úlohu pri podpore, komunikácii a obhajobe stratégie, ako aj pri implementácii aktivít a opatrení v jej rámci. Patria sem organizácie vedené mládežou aj organizácie vedené pracovníkmi s mládežou alebo školiteľmi, ako aj organizácie od zastupiteľských orgánov, ako je Európske fórum mládeže, až po organizácie zamerané na rozvoj sektora mládeže.

Výskumníci a odborníci na participáciu mládeže

môže prispieť k realizácii stratégie tým, že pomáha rozvíjať chápanie participácie mládeže podporené prístupom založeným na vedomostiach, ako aj monitorovaním výsledkov a vplyvu stratégie. Špecifiká zainteresovaných strán zahŕňajú partnerstvo medzi Európou a Radou Európy v oblasti zaoberajúcej sa mládežou, predovšetkým Európsky fond výskumníkov v oblasti mládeže (PEYR), Európske centrum znalostí pre politiku mládeže (EKCYP), sieť RAY a korešpondenti Youth Wiki.

5

Spôsoby, akými môžu programy podporiť účasť mládeže

Programy a konkrétne projekty financované v ich rámci akcie, v rámci ktorých sa žiadatelia môžu uchádzať o môžu posilniť účasť mládeže na mnohých úrovniach a rozvoj projektov v rámci programov. Každá akcia v mnohými rôznymi spôsobmi, čo odráža rozmanitosť rámci programov má potenciál financovať aktivity, postupov účasti, rôzne príležitosti, ktoré programy ktoré podporujú účasť mládeže na demokratickom ponúkajú, a odlišné potreby zúčastnených aktérov a živote. Pripravovaná sada nástrojov SALTO PI o mladých ľudí.

participácii mládeže podrobne skúma, ako možno rôzne akcie využiť na participáciu.

Predpokladá sa, že zainteresované strany môžu Popri vývoji kvalitných projektov zohrávajú programy a prostredníctvom efektívnej spolupráce podporovať zainteresované strany programu strategickú úlohu. To sa žiadateľov o programy, potenciálnych žiadateľov a dá dosiahnuť zosúladením ich vlastnej práce s príjemcov programov pri prijímaní kvalitného prístupu k identifikovanými národnými a miestnymi potrebami účasti mládeže. Zvýšením počtu projektov financovaných týkajúcimi sa participácie mládeže. Práca týmto v rámci programov s rozmerom kvalitnej účasti mládeže spôsobom znamená, že zainteresované strany programu budú mať programy ako celok vplyv na účasť mladých môžu rozvíjať kľúčové aktivity a smerovať zdroje do ľudí na demokratickom živote v celej Európe. Existuje iniciatív, ktoré zlepšia prácu mládežníckeho sektora ako množstvo rôznych

celku a budú mať širší vplyv na účasť mládeže na demokratickom živote.

Podpora účasti pre všetkých

⁴⁵ Alton, G. a kol. (2013)

g Mediálna a informačná gramotnosť:

usmernenia pre politiku a stratégiu, Paríž, UNESCO

⁴⁶ Pirvulescu, C., Moxon, D., Banari, R., Kost, R., Capecchi, D. (2019)

g *tamtiež*

Prvým spôsobom je podpora osvetovej práce s cieľom rada alebo informácie o priestore pre mládež, v rámci zapojiť širšie a rozmanitejšie spektrum mladých ľudí do ktorého môže mladý človek rozvíjať projekt alebo nápad. účasti mládeže na demokratickom živote, a to Bez znalosti týchto možností sa mladý človek nemôže prostredníctvom podpory mediálnej a informačnej začať zapájať. gramotnosti, informovania mladých ľudí o možnostiach a oslovovania mladých ľudí zo všetkých prostredí.

Okrem toho možno tento projekt využiť ako nástroj na informovanie širších a rozmanitejších okruhov mladých

Mediálna a informačná gramotnosť sa často ľudí o ich účasti na demokratickom živote⁴⁶. Programy a považuje za predpoklad participácie mládeže⁴⁵. projekty financované v ich rámci majú zodpovednosť Prístup k informáciám o možnostiach participácie, zabezpečiť, aby príležitosti na účasť mládeže boli presným správam a médiám o politickom a dostupné mladým ľuďom zo všetkých prostredí. To spoločenskom živote, ako aj schopnosť ich znamená podporu projektov a prístupov, ktoré oslovujú interpretovať, podporuje a uľahčuje účasť mladých mladých ľudí s menším počtom príležitostí, aby im ľudí na demokratickom živote. Programy majú umožnili účasť na demokratickom živote, ako aj potenciál podporovať aktivity, ktoré **komunikujú** poskytovanie cielených iniciatív na podporu hlasov tých, **rôzne možnosti** participácie mládeže pre mladých ktorí majú menšiu pravdepodobnosť, že budú vypočutí. ľudí, ako je zapojenie sa do Európskeho dialógu s mládežou, vstup do miestnej mládežníckej komunity,

Rozvoj zručností a dobrovoľníctvo

Druhým spôsobom je podpora rozvoja kompetencií mladých ľudí pre ich participáciu prostredníctvom neformálneho vzdelávania a dobrovoľníctva.

Neformálne vzdelávanie, ktoré je ústrednou súčasťou programov, je dôležitým nástrojom občianskej výchovy a rozvoja kompetencií pre demokratickú kultúru⁴⁷ medzi mladými ľuďmi⁴⁸. V rámci tradície neformálneho vzdelávania sa chápe, že mladí ľudia sa učia o participácii prostredníctvom praktickej aplikácie⁴⁹. Preto dôležitým prvkom každého projektu, ktorého cieľom je podporovať účasť mládeže na demokratickom živote, je umožniť mladým ľuďom rozvíjať ich kritické občianske kompetencie a kriticky a aktívne ich uplatňovať v ich realite⁵⁰. Je tiež možné vytvoriť cesty z jednej participatívnej iniciatívy do druhej, čo mladým ľuďom umožní postupne rozvíjať a uplatňovať svoje zručnosti. Mladí ľudia si môžu rozvíjať svoje zručnosti na miestnej úrovni predtým, ako sa zapoja do zložitejších alebo podrobnejších aktivít zameraných na participáciu mládeže na národnej alebo európskej úrovni.

Motivácia mladých ľudí k dobrovoľníctvu tiež poskytuje základ pre ich účasť. Akt účasti môže byť motivovaný túžbou pomáhať druhým, byť užitočný pre spoločnosť alebo obhajovať nejakú vec.⁵¹ Dobrovoľníctvo môže byť založené na solidarite medzi mladými ľuďmi a ostatnými v ich okolí a na túžbe prispieť spoločnosti.⁵² Činnosti ako dobrovoľníctvo a projekty solidarity v rámci programu Európsky zbor solidarity sú pre tento rozmer obzvlášť relevantné. Projekty a iniciatívy financované v rámci programov ich môžu povzbudiť a motivovať k tomu, aby zmenili svoje komunity prostredníctvom vlastných dobrovoľníckych aktivít a občianskeho aktivizmu.

⁴⁷ Barrett, M. a kol. (2018)

^g Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru – 1. zväzok, Štrasburg, Odporúčanie výboru Rady Európy CM/Rec(2010)7

^g ministrov členským štátom o Charte Rady Európy o výchove k demokratickému občianstvu a výchove k ľudským právam Reflexná skupina o participácii mládeže (2014) ⁴⁸ Revízia participácie mládeže:

^g aktuálne výzvy, priority a odporúčania, Štrasburg, Partnerstvo medzi EÚ a Radou Európy pre mládež

⁵⁰ Ohana, Y. (2020) ^g tamtiež

⁵¹ Anderson, B. a kol. (2016) ^g Formálne, neformálne a informálne možnosti participácie mladých ľudí v európskych mestách. Partispace: Priestory a štýly participácie.

⁵² Londýnska škola ekonómie (2013) ^g tamtiež, 11

Rozvoj mládežníckeho sektora

⁵³ Deželan, T., Laker, J., Sardoč, M. (2020)
 g Ochrana občianskeho priestoru pre
 mladých ľudí v Európe, Brusel,
 Európske fórum mládeže

Tretím spôsobom je vytvorenie občianskeho priestoru pre mladých ľudí a budovanie kapacít mládežníckeho sektora na podporu ich participácie.

Kľúčovou črtou programov je, že umožňujú mladým ľuďom prevziať vedúcu úlohu pri vývoji a realizácii projektov, či už ako súčasť organizácie vedenej mládežou alebo neformálnej skupiny mladých ľudí. To umožňuje realizáciu projektov participatívnym spôsobom, buď prostredníctvom spolupráce mládežníckych pracovníkov s mladými ľuďmi na spoločnom rozhodovaní, alebo prostredníctvom samostatného riadenia projektov mladými ľuďmi. Vytváranie a ochrana občianskeho priestoru pre mladých ľudí, v ktorom sa môžu stretávať, aby sledovali kolektívne ciele a iniciatívy, je kľúčovou súčasťou demokracie a participácie mládeže⁵³. Povzbudzovaním mladých ľudí k vedeniu projektov programy poskytujú zdroje pre mládežnícky sektor a mládežnícku občiansku spoločnosť na vytváranie občianskych priestorov pre mládež a umožňujú ľuďom organizovať sa okolo občianskych otázok a spoločných cieľov.

Na širšej úrovni môže množstvo programových akcií umožniť spoluprácu, odbornú prípravu, budovanie kapacít a inováciu postupov medzi rôznymi aktérmi v sektore mládeže. Na to sú vhodné kľúčové akcie Erasmus+ 2 (KA2), aktivity odbornej prípravy a spolupráce (TCA), sieťové aktivity (NET) a Európsky zbor solidarity. Pracovné miesta a stáže v rámci Európskeho zboru solidarity môžu mladým ľuďom ďalej umožniť prevziať vedúce úlohy v organizáciách. Využívanie programov na budovanie a udržiavanie kapacít pre pracovníkov s mládežou, mládežnícke organizácie, vedúcich mládeže a ďalších aktérov na podporu účasti mládeže je spôsob, ako investovať do štruktúr, ktoré môžu zabezpečiť účasť a občiansku angažovanosť.

Aktivismus a rozhodovanie

Štvrtý spôsob sa týka umožnenia mladým ľuďom, aby boli občiansky aktívni a zapájali sa do verejného rozhodovania. [Umožnenie mladým ľuďom konať a ovplyvňovať](#) svet okolo seba je kľúčové pre efektívnu implementáciu aktivít zameraných na účasť mládeže⁵⁴. Rozvoj projektov s týmto cieľom je kľúčovým spôsobom, akým môžu programy podporovať účasť mládeže. Môže to znamenať projekty, ktoré [spájajú ľudí s verejným rozhodovaním](#), napríklad prostredníctvom advokačných kampaní, sociálnych hnutí alebo iniciatív deliberatívnej demokracie⁵⁵, alebo projekty, ktoré priamo umožňujú mladým ľuďom podniknúť nejakú formu nezávislých krokov na zlepšenie ich komunity⁵⁶. Nová akcia Erasmus+ zameraná na účasť mládeže je vhodná na rozvoj takýchto iniciatív; ostatné akcie v programoch sú však stále veľmi relevantné.

Popri tom poskytuje [Dialóg EÚ s mládežou](#) (EUYD) formát účasti, v rámci ktorého sa mladí ľudia zúčastňujú dialógu s národnými a európskymi rozhodovacími orgánmi, čo prispieva k politickým procesom.

Dialóg EÚ s mládežou je veľmi úspešný v zapájaní širokej škály mladých ľudí do tvorby politík EÚ⁵⁷ a prináša národné aj európske zistenia a výsledky, ktoré odrážajú vývoj, ktorý si mladí ľudia želajú vidieť v celej Európe. Vďaka budovaniu úzkych väzieb s dialógom EÚ s mládežou majú programy významný potenciál reagovať na obavy mladých ľudí vrátane využitia výsledkov dialógu EÚ s mládežou na informovanie o ročných prioritách definovaných pre každý program. Spôsob, akým sa programy implementujú, a ich špecifické priority budú mať vplyv na životy mladých ľudí. Preto je dôležité, aby zainteresované strany programu [spolupracovali s mladými ľuďmi pri rozhodovaní o implementácii programu a našli metódy, ako to dosiahnuť na európskej aj národnej úrovni](#). Okrem toho je podpora projektov, ktoré prispievajú k [dosiahnutiu Európskych cieľov v oblasti mládeže](#), spôsobom, ako pomôcť dosiahnuť víziu, ktorú si stanovili mladí ľudia.

⁵⁴ Kivilakoski, T. (2020)

^g [Perspektívy participácie mládeže, Štrasburg, Partnerstvo mládeže medzi EÚ a Radou Európy](#) Crowley, A.,

⁵⁵ Moxon, D. (2017)

^g [tamtiež](#)

⁵⁶ Yurttagüler, Y., Martinez, R. (2020)

^g [Kompéndium „Budúcnosť mladých](#)

[„Účasť ľudí na politickom živote: otázky, výzvy a príležitosti“](#),

Štrasburg, Partnerstvo mládeže medzi EÚ a Radou Európy. Moxon, D., Bárta, O. (2020)

⁵⁷ [7. cyklus dialógu EÚ s mládežou](#).

^g

[Zistenia z aktivít dialógu EÚ s mládežou v členských štátoch a v celej Európe. Vytváranie príležitostí pre mládež](#)

6

Implementačné aktivity v rámci stratégie

S cieľom podporiť aktivity zamerané na účasť mládeže opísané v kapitole 5 sa táto stratégia zameriava na rozvoj práce zainteresovaných strán programu a zároveň na zlepšenie ich schopnosti podporovať žiadateľov o účasť v programe, potenciálnych žiadateľov a príjemcov. Na dosiahnutie tohto cieľa bude každý cieľ v rámci stratégie podporený sériou implementačných aktivít, ktoré prispievajú k dosiahnutiu tohto cieľa. Tieto aktivity sú uvedené v tejto časti.

Cieľ 1

Vkladanie

Presadzovať zásady participácie mládeže vo všetkých akciách a aktivitách programov.

- ✓ **Aktivita 1a:** Podpora plánovania participácie mládeže na národnej úrovni. Podpora národných agentúr v spolupráci s príslušné národné zainteresované strany s cieľom vypracovať národné prístupy (napr. národné akčné plány) na podporu účasti mládeže na demokratickom živote prostredníctvom programov.
- ✓ **Aktivita 1b:** Povzbudzovať národné agentúry, aby vymenovali kontaktnú osobu pre participáciu mládeže (napr. pre participáciu dôstojníci) s cieľom vytvoriť aj sieť ľudí, ktorí sa môžu spojiť na európskej úrovni. SALTO PI túto sieť podporuje.
- ✓ **Aktivita 1c:** Podporovať strategickú spoluprácu medzi národnými agentúrami v oblasti participácie mládeže.
sieť kontaktných osôb pre účasť mládeže v rámci národných agentúr prostredníctvom poskytovania ponúk na budovanie kapacít v oblasti účasti mládeže, ako napríklad každoročné školenia. Podporovať využívanie strategických projektov spolupráce medzi národnými agentúrami na podporu účasti mládeže.
- ✓ **Aktivita 1d:** Vypracovať kritériá kvality usmernení pre účasť mládeže. Zameria sa na to, ako môže účasť mládeže byť realizované ako súčasť kľúčových akcií podporovaných v rámci oboch programov a byť podporené školením hodnotiteľov žiadostí o kritériách.

Cieľ 2

Podpora

Umožniť účinnú podporu žiadateľom a príjemcom programov pri vývoji a realizácii mládežníckych projektov s kvalitným rozmerom participácie mládeže.

Aktivita 2a: Vypracovať nástroje a podporu na propagáciu využívania Cieľov mládeže v programových projektoch: Tieto budú

zameriť sa na využívanie Cieľov mládeže ako rámca na vytváranie prepojení medzi rôznymi projektmi ich prepojením s jedenástimi spoločnými politickými cieľmi, pomôcť účastníkom demonštrovať silu a vplyv príspevku každého projektu k Cieľom mládeže a zvýšiť viditeľnosť európskeho rozmeru v rámci projektov.

Aktivita 2b: Vypracovať nástroje na zvýšenie kvality účasti mládeže na projektoch financovaných programom. Tieto

Národné agentúry by mali byť schopné používať nástroje so žiadateľmi o grant, potenciálnymi žiadateľmi alebo príjemcami programov, aby im umožnili zlepšiť kvalitu účasti mládeže na ich projektoch. Medzi nástroje budú patriť príručky a kontrolné zoznamy o tom, ako implementovať kvalitnú účasť mládeže na úrovni projektu.

Aktivita 2c: Vypracovať a realizovať školiace moduly o podpore/realizácii projektov s kvalitnou mládežníckou

rozmer účasti. Školenie bude spočiatku zamerané na zamestnancov národných agentúr, aby mohli systematicky implementovať a replikovať školenia pre potenciálnych a súčasných žiadateľov a príjemcov programu. Školenie bude prepojené s existujúcimi modelmi kompetencií, ako je Youthpass alebo rámec Európskej stratégie odbornej prípravy⁵⁸, a bude sa realizovať prostredníctvom aktivít TCA a NET.

Aktivita 2d: Zdrojový fond SALTO PI Participation Resource Pool bude slúžiť ako centrálny online bod na poskytovanie informácií a zdroje o účasti mládeže dostupné pre pracovníkov s mládežou, vedúcich mládeže a zainteresované strany v oblasti stratégie.

⁵⁸ SALTO Centrum zdrojov pre vzdelávanie a spoluprácu (2014)

^g Európska stratégia vzdelávania. Súbor kompetencií pre školiteľov pracujúcich na medzinárodnej úrovni, Bonn, Mládež pre Európu

Cieľ 3

Informácie Zvýšiť povedomie o vplyve programov na účasť mládeže na demokratickom živote.

Aktivita 3a: Tvorba a šírenie prístupných informácií o účasti mládeže zameraných na potenciálnych žiadateľov o účasť v programe, ktorá informuje o možnostiach účasti mládeže, ktoré programy môže umožniť, ako aj poskytovať poradenstvo v oblasti realizácie projektu. Bude atraktívny, prístupný a užívateľsky prívetivý, aby bol zaujímavý pre tých, ktorí sú v oblasti participácie mládeže alebo programov noví.

Aktivita 3b: Zdieľanie inšpiratívnych príkladov z praxe v rámci programových sietí.

Prostredníctvom tvorby prípadových štúdií a príkladov z praxe a ich šírenia prostredníctvom fondu zdrojov SALTO PI Participation Resource Pool. Osobitný dôraz sa bude klásť na oblasti identifikované ako oblasti, ktoré si vyžadujú rozvoj v rámci programov, ako je napríklad využívanie digitálnych nástrojov v rámci participácie mládeže a nové alebo inovatívne postupy.

Aktivita 3c: Tvorba a šírenie informácií o participácii mládeže zameraných na osoby s rozhodovacou právomocou ktorá komunikuje hodnotu a vplyv programov na účasť mládeže v demokratickom živote, ako môžu programové projekty priamo prepojiť mladých ľudí s verejným rozhodovaním a akú úlohu zohrávajú osoby s rozhodovacou právomocou v participácii mládeže.

Cieľ 4

Výskum

Podporovať prístup k účasti mládeže na demokratickom živote v rámci programov založený na vedomostiach tým, že sa zainteresovaným stranám umožní využívať zistenia výskumu o účasti mládeže.

Aktivita 4a: Monitorovanie nového výskumu o účasti mládeže, ako sú výsledky výskumu programu Horizont 2020, práca

siete RAY, korešpondentov Youth Wiki, EKCYP a PEYR, ako aj ďalších relevantných výskumných sietí a aktérov. Osobitná pozornosť sa bude klásť na identifikáciu výskumu vplyvu participácie mládeže, alternatívnych foriem participácie mládeže, ako je spolupráca, ako aj na dosah a zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.

Aktivita 4b: Vytvorenie nástrojov a informácií na dosiahnutie kľúčových zistení výskumu o participácii mládeže

zrozumiteľné pre žiadateľov o program alebo potenciálnych žiadateľov, ako aj pre zainteresované strany stratégie.

Zdrojový fond SALTO PI Participation Resource Pool poskytne centrálny bod pre prístup a interpretáciu relevantného výskumu a údajov o participácii mládeže v prístupnom a zrozumiteľnom formáte.

Aktivita 4c: Šírenie kľúčových zistení z výskumu o účasti mládeže prostredníctvom úradníkov národnej agentúry

školenia. Umožniť im pristupovať k práci na základe vedomostí a byť informovaní o relevantných zistenia výskumu.

Cieľ 5

Zapojenie

Povzbudzovať národné agentúry a ďalších aktérov, aby zapájali mladých ľudí do rozhodovania o riadení a implementácii programov a aby pri tom uplatňovali kvalitný prístup k účasti mládeže.

Aktivita 5a: Pilotné modely zapojenia mládeže do rozhodovacieho procesu v rámci riadenia národných programov a implementáciu. Pilotné testovanie rôznych modelov umožní národným agentúram a iným aktérom prijať zohľadniť názory mladých ľudí pri rozhodovaní o riadení a implementácii programu. Okrem formálneho zastúpenia by to mohlo mať aj formu konzultácií, spolupráce kreatívne procesy, poradné skupiny a mechanizmy spätnej väzby a mali by byť v súlade so základnými právnymi a inštitucionálnymi rámcami. Po pilotných projektoch sa vyvinie proces šírenia vedomostí a praxe do iných národných agentúr, aby sa ich vlastné prístupy k zapojeniu mládeže mohli touto prácou ovplyvniť.

Cieľ 6

Inklúzia

Venovať osobitnú pozornosť účasti mladých ľudí s nedostatkom príležitostí na demokratickom živote.

Aktivita 6a: Vypracovať súbor nástrojov na podporu projektov na podporu účasti mladých ľudí s menším počtom príležitostí v demokratickom živote. Toto bude vyvinuté ako nástroj pre všetky zainteresované strany a bude v súlade s

Stratégia inklúzie a rozmanitosti a práca SALTO Inklúzia a rozmanitosť. Bude sa zaoberať témami, ako je zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí do aktivít zameraných na participáciu mládeže a to, ako možno posilniť marginalizované hlasy.

Aktivita 6b: Vypracovať „nástroj na kontrolu prístupu mládeže k účasti“. Spolupracovať so skupinou zainteresovaných strán na vývoji

a pilotne overiť nástroj na podporu inkluzívnej účasti mládeže. Nástroj umožní zainteresovaným stranám preskúmať zázemie mladých ľudí zapojených do účasti mládeže v danom kontexte, identifikovať, ktoré sociálne skupiny sú v danom kontexte viac vylúčené z aktivít zameraných na účasť mládeže, a zaviesť kroky na zníženie prekážok vylúčenia mladých ľudí s nedostatkom príležitostí z účasti mládeže na demokratickom živote.

Monitorovanie a hodnotenie implementácie a vplyvu stratégie

7

45

Spoluriadiaca skupina

V súlade s duchom participácie a cieľom presadzovať prepojené so stratégiou a programami, ako sú zásady participácie mládeže vo všetkých akciách a zástupcovia mládeže a absolventi programov. aktivitách programov bude táto stratégia počas celej Predpokladá sa, že mladí ľudia budú tvoriť aspoň jej životnosti monitorovaná, preskúmaná a polovicu skupiny a osobitná pozornosť sa bude podporovaná spoločnou riadiacou skupinou zloženou venovať zabezpečeniu toho, aby skupina zahŕňala zo zainteresovaných strán a mladých ľudí, ktorí sú

mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. Dúfa sa, že vďaka silnému záväzku ku kvalitnej účasti mládeže v centre stratégie bude táto spoločná riadiaca skupina slúžiť ako model praxe, ktorý môže informovať o učení iných zainteresovaných strán (napr. na národnej úrovni), ktoré vyvíjajú prístupy k zapojeniu mladých ľudí do riadenia programov.

Skupina bude mať nasledujúce funkcie

1

Poskytovať poradenstvo v oblasti koordinácie implementačných aktivít a povzbudzovať zainteresované strany stratégie, aby sa zapojili do ich implementácie.

2

Podporiť zodpovednosť a transparentnosť v rámci stratégie poskytnutím kontaktného miesta pre zainteresované strany, ktoré bude riadiť implementačné činnosti v rámci stratégie.

3

Podporiť monitorovanie, implementáciu a hodnotenie stratégie prostredníctvom:

- Zverejňovanie súboru ročných ukazovateľov výkonnosti (ako napríklad jednoduché červené, oranžové, zelené hodnotenie) identifikujúcich pokroku v každej implementačnej činnosti všetkým zainteresovaným stranám.
- Vykonávanie špecifických konzultácií so skupinami mladých ľudí a mládežníckymi organizáciami na tému prístupy k implementačným činnostiam a celkovému plneniu stratégie.
- Zohľadnenie toho, ako možno závery dialógu EÚ s mládežou realizovať a na nich stavať prostredníctvom implementačné aktivity v rámci stratégie.
- Spolupráca s externými výskumníkmi s cieľom identifikovať vhodné údaje a prístupy k hodnoteniu stratégie vplyv na ukazovatele výsledkov stratégie.
- Poradenstvo v oblasti presnej implementácie nadchádzajúcich aktivít v rámci stratégie.

4

Skupinu bude hostiť a zvolávať SALTO PI, ktorý bude zodpovedný za zverejnenie akýchkoľvek aktualizácií stratégie v dôsledku práce skupiny.

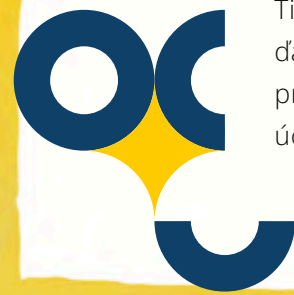

2

Hodnotenie stratégie a ukazovateľov výsledkov

Úplné participatívne hodnotenie implementácie a vplyvu stratégie sa uskutoční na konci jej životného cyklu, ktoré bude podporené priebežnými hodnotiacimi aktivitami vedúcimi k tomuto bodu. Hodnotenie okrem toho zohľadní aj kvalitu implementačných aktivít a rozsah ich realizácie. Stratégia sa bude hodnotiť pomocou ukazovateľov výsledkov uvedených v tejto časti.

Tieto ukazovatele výsledkov budú slúžiť aj ako pomôcka počas implementácie stratégie na ďalšie vyjadrenie zmeny, ktorú majú implementačné aktivity dosiahnuť. Táto zmena má zase prispieť k realizácii Európskych cieľov pre mládež zlepšením celkového vplyvu programov na účasť mládeže na demokratickom živote.

Cieľ 1

Vkladanie

Presadzovať zásady participácie mládeže vo všetkých akciách a aktivitách programov.

- **Ukazovatele výsledkov** Národné agentúry efektívne využívajú **Ciele pre Mládež** programy na podporu účasti mládeže na demokratickom živote vo Priestor a účasť pre svojich krajinách a spolupracujú s národnými zainteresovanými všetkých T159 stranami v tejto oblasti. Národné agentúry uznávajú, že stratégia účasti mládeže je cenná pri pomoci v tejto práci a pri prevzatí zodpovednosti za stratégiu.
- Medzi národnými agentúrami existuje efektívna strategická spolupráca Priestor a účasť pre v oblasti účasti mládeže na demokratickom živote, ktorá pomáha všetkých T1 zlepšiť kvalitu a spoločné chápanie účasti mládeže na demokratickom živote v rámci všetkých programov.
- Medzi zainteresovanými stranami programu sa vytvorilo spoločné Priestor a účasť pre chápanie kvalitnej participácie mládeže. všetkých T660
- Zamestnanci národnej agentúry a hodnotitelia a posudzovatelia Priestor a účasť pre žiadostí národnej agentúry dokážu ľahko rozpoznať a podporiť kvalitnú všetkých T6 účasť v rámci žiadostí o program.

⁵⁹ Priestor a účasť pre všetkých T1: Zabezpečiť, aby mladí ľudia mohli primerane ovplyvňovať všetky oblasti spoločnosti a všetky časti rozhodovacích procesov, od stanovovania programu až po implementáciu, monitorovanie a hodnotenie, prostredníctvom mechanizmov a štruktúr priateľských k mladým ľuďom a dostupných, pričom sa zabezpečí, aby politiky reagovali na potreby mladých ľudí. Priestor a účasť pre všetkých T6: Zabezpečiť udržateľné financovanie, spoločné uznávanie a rozvoj kvalitnej práce s ⁶⁰ mládežou s cieľom posilniť mládežnícke organizácie a ich úlohu v inklúzii, účasti a neformálnom vzdelávaní.

Cieľ 2

Podpora

Umožniť účinnú podporu žiadateľom a príjemcom programov pri vývoji a realizácii mládežníckych projektov s kvalitným rozmerom participácie mládeže.

Ukazovatele výsledkov Zvyšovanie povedomia o Európskych **Ciele pre mládež** cieľoch pre mládež a podpora žiadateľov pri práci na nich prostredníctvom programov Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity sa stáva súčasťou praxe zainteresovaných strán programu. Všetky ciele pre mládež. Rastúci počet projektov možno priamo prepojiť s cieľmi pre mládež. Prepojenia medzi projektmi na spoločné európske témy uľahčujú vzájomné učenie a zviditeľnenie európskeho rozmeru v rámci projektov.

Národné agentúry a ich zainteresované strany na národnej úrovni Priestor a účasť pre vytvárajú podporné prostredie pre žiadateľov o programy na realizáciu všetkých T1, T6 Kvalitné projektov s rozmerom kvalitnej participácie mládeže, ktoré posilňuje vzdelávanie T7⁶¹ práca Európskej komisie a centier zdrojov SALTO.

Zainteresované strany programu a žiadatelia o účasť v programe majú Priestor a účasť pre prístup ku kvalitnému školeniu o účasti mládeže. Kľúčoví zamestnanci všetkých T1, T6 Kvalitné v národných agentúrach sú vyškolení v oblasti kvalitnej účasti vzdelávanie T7 mládeže.

⁶¹ Kvalitné vzdelávanie T7: Zabezpečiť, aby mladí ľudia mali prístup k občianskej výchove s cieľom získať solídne vedomosti o politických systémoch, demokracii a ľudských právach, ktoré by sa získali aj prostredníctvom skúseností v komunite s cieľom podporiť aktívnu občiansku účasť.

Cieľ 3

Informácie

Zvýšiť povedomie o vplyve programov na účasť mládeže na demokratickom živote.

Ukazovatele výsledkov Potenciálni žiadatelia o účasť v programe **Ciele pre mládež** sú informovaní o možnostiach účasti mládeže na demokratickom živote, ktoré programy umožňujú, a s väčšou pravdepodobnosťou zvážia predloženie žiadostí o účasť v programe s kvalitným rozmerom účasti mládeže. Priestor a účasť pre všetkých T6, T762 Kvalitné vzdelávanie T7

Zainteresované strany stratégie, žiadatelia o programy a potenciálni žiadatelia o programy si viac uvedomujú rozsah možností využitia programov na účasť mládeže, ako aj rôzne spôsoby, akými možno účasť mládeže prostredníctvom týchto programov podporiť. Priestor a účasť pre všetkých T6, T7 Kvalitné vzdelávanie T7

Zainteresované strany stratégie sú schopné lepšie informovať osoby s rozhodovacou právomocou a verejné orgány o spôsobe, akým môžu programy prispieť k účasti mládeže na demokratickom živote a ako môžu projekty financované programami prepojiť s verejným rozhodovaním. Priestor a účasť pre všetkých T6, T7

⁶² Priestor a účasť pre všetkých T7: Poskytovať informácie vhodné pre mládež, relevantné a komplexné, tiež vytvorené mladými ľuďmi a v spolupráci s mladými ľuďmi, s cieľom umožniť ich účasť.

Cieľ 4

Výskum

Podporovať prístup k účasti mládeže na demokratickom živote v rámci programov založený na vedomostiach tým, že sa zainteresovaným stranám umožní využívať zistenia výskumu o účasti mládeže.

Ukazovatele výsledkov PI SALTO bude plne informovaný o **Ciele pre mládež** aktuálnom výskume o účasti mládeže na demokratickom živote a bude schopný zdôrazniť kľúčové zistenia týkajúce sa účasti mládeže Prepojenie EÚ s mládežou ⁶³ v programových sieťach.

T7

Zainteresované strany programu budú mať lepší prístup k výskumu a Prepojenie EÚ s mládežou údajom o účasti mládeže na demokratickom živote a lepšie T7 pochopenie týchto údajov a budú môcť využívať zistenia výskumu pri plánovaní svojej práce a implementácii programov.

⁶³ Prepojenie EÚ s mládežou T7: Inštitucionalizovať hodnotenie priateľskosti k mládeži, vplyvu a účinku politik EÚ.

Cieľ 5

Zapojenie

Povzbudzovať národné agentúry a ďalších aktérov, aby zapájali mladých ľudí do rozhodovania o riadení a implementácii programov a aby pri tom uplatňovali kvalitný prístup k účasti mládeže.

Ukazovatele výsledkov Národné agentúry majú zmysluplný prístup **Ciele pre mládež** k zapájaniu mladých ľudí do rozhodovania o programoch na Mládežnícke organizácie a národnej úrovni a zohľadňujú ich názory pri rozhodovaní. Názory a európske programy T7 priority mladých ľudí sú cenné pre implementáciu programov na národnej úrovni.

64

Zvýšiť vplyv dialógu EÚ s mládežou na národnej a miestnej úrovni a Prepojenie EÚ s mládežou T1 zabezpečiť, aby závery dialógu s mládežou slúžili ako podklad pre Mládežnícke organizácie a európske programy T7 vykonávanie programov.

⁶⁴ Mládežnícke organizácie a európske programy T7. Zabezpečiť účasť mladých ľudí na procesoch riadenia európskych programov pre mládež

Cieľ 6 Inklúzia

Venovať osobitnú pozornosť účasti mladých ľudí s nedostatkom príležitostí na demokratickom živote.

Ukazovatele výsledku Zvýšiť kvalitu a počet programových projektov, ktoré budujú kapacity mladých ľudí s nedostatkom príležitostí zapojiť sa do demokratického života.

Ciele pre mládež

Inkluzívne spoločnosti T365,

T666 Posúvanie vidieckej

67

mládeže vpred T4

Umožniť mladým ľuďom s nedostatkom príležitostí rovnaký prístup k participácii v programoch a umožniť, aby hlasy mladých ľudí s nedostatkom príležitostí boli vypočuté prostredníctvom aktivít programov.

Inkluzívne spoločnosti T3

Posúvanie vidieckej mládeže

vpred T4

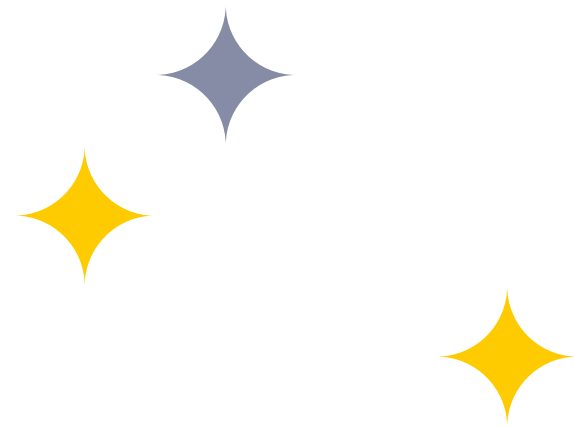
⁶⁵ Inkluzívne spoločnosti T3: Zabezpečiť, aby všetci marginalizovaní mladí ľudia mali rovnaký prístup k formálnemu a neformálnemu vzdelávaciemu prostrediu, pričom sa zohľadnia všetky rozmary inklúzie.

Inkluzívne spoločnosti T6: Zabezpečiť, aby sa marginalizovaní mladí ľudia zúčastňovali na všetkých rozhodovacích procesoch a

⁶⁶ boli kľúčovými aktérmi, najmä v procesoch týkajúcich sa ich vlastných práv, blahobytu a záujmov.

Posúvanie vidieckej mládeže vpred T4: Zabezpečiť, aby sa mladí ľudia vo vidieckych oblastiach aktívne zúčastňovali na rozhodovacích procesoch.

67

Zoznam odkazov

- 1 <https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2224>
- 2 https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2224_478_ENG
- 3 <https://doi.org/10.1080/13676261.2019.1636951>
- 4 <https://doi.org/10.1177/1369148116647176>
- 5 <http://eprints.lse.ac.uk/id/eprint/69761>
- 6
- 7 <https://op.europa.eu/s/ok1y>
<https://rm.coe.int/2018-shrinkingcivicspacesforyouth-executive-summary/16808eb41b>
- 8
- 9 [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU\(2017\)578039_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/578039/EXPO_STU(2017)578039_EN.pdf)
- 10 pozri 5
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:C:2018:456:PLN> www.salto-youth.net/participation/
- 11 <https://doi.org/10.1080/01411920701657033>
- 12 <https://doi.org/10.1080/01944366908977225>
- 13 <https://doi.org/10.1111/soc4.12465>
- 14 https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ENG.pdf
<https://www.unicef.org/child-rights-convention>
- 15 pozri 1
- 16
- 17
- 18 <http://partispace.eu/cms/wp-content/uploads/2018/07/PARTISPACE-Policy-brief-3-spaces-for-participation.pdf>
- 19 <https://www.jugendfuereuropa.de/ueber-jfe/publikationen/what-s-politics-got-to-do-with-it.4143/>
- 20 pozri 19
- 21 [https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-4046/4TDS Study 20200421.pdf](https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-4046/4TDS_Study_20200421.pdf)
- 22 https://www.researchgate.net/publication/270694374_Towards_a_Theory_of_Children's_Participation
- 23 pozri 5
- 24 <https://rm.coe.int/new-and-innovative-forms-of-youth-participation-in-decision-making-pro/1680759e6a>
- 25 <https://op.europa.eu/s/ok1A>
- 26 pozri 24
- 27 pozri 24 a 18
- 28 <https://participationpool.eu/resource/salto-think-tank-on-youth-participation-closer-to-the-edge-of-participation-and-activism/>
<https://doi.org/10.1007/s11109-010-9134-9>
- 29 <https://doi.org/10.1057/9781137540218>
- 30 <https://participationpool.eu/resource/a-seat-at-the-table-for-everyone-promoting-inclusive-youth-participation-through-the-eu-youth-strategy-2019-2027/>
- 31

- 32 pozri 25 [https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=](https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=090000168068824c)
33 [090000168068824c](https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=090000168068824c)
34 [https://www.researchyouth.net/wp-content/uploads/2020/04/](https://www.researchyouth.net/wp-content/uploads/2020/04/RAY-MON_Data-Report-20172018_20190922.pdf)
35 [RAY-MON_Data-Report-20172018_20190922.pdf](https://www.researchyouth.net/wp-content/uploads/2020/04/RAY-LTE-report-MAIN-FINDINGS-A4.pdf)
36 [https://www.researchyouth.net/wp-content/uploads/2020/04/](https://www.researchyouth.net/wp-content/uploads/2020/04/RAY-LTE-report-MAIN-FINDINGS-A4.pdf)
37 [RAY-LTE-report-MAIN-FINDINGS-A4.pdf](https://op.europa.eu/s/ok1B)
38 <https://op.europa.eu/s/ok1B>
39 pozri 36
40 <https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/inclusionstrategy/>
41 [https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/m-](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/m-t_evaluatio_erasmus_swd_2018_40.pdf)
42 [t_evaluatio_erasmus_swd_2018_40.pdf](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/m-t_evaluatio_erasmus_swd_2018_40.pdf)
43 <https://www.researchyouth.net/reports/>
44 pozri 36
45 pozri 39
46 pozri 19
47 [https://ec.europa.eu/assets/eac/dgs/education_culture/more_](https://ec.europa.eu/assets/eac/dgs/education_culture/more_info/evaluations/docs/youth/youth-strategy-2016_en.pdf)
48 [info/evaluations/docs/youth/youth-strategy-2016_en.pdf](https://ec.europa.eu/assets/eac/dgs/education_culture/more_info/evaluations/docs/youth/youth-strategy-2016_en.pdf)
49 <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000225606>
50 pozri 31
51 [https://rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-](https://rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c)
52 [framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c](https://rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c)
53 [https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?](https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cf01f)
54 [ObjectID=09000016805cf01f](https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cf01f)
55 [https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261980/Consoli](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261980/Consolidated+papers_reflection+group.pdf/5d365dac-4ba0-4fd9-85bf-0785e09e3631)
56 [dated+papers_reflection+group.pdf/5d365dac-4ba0-4fd9-85bf-](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261980/Consolidated+papers_reflection+group.pdf/5d365dac-4ba0-4fd9-85bf-0785e09e3631)
57 [0785e09e3631](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261980/Consolidated+papers_reflection+group.pdf/5d365dac-4ba0-4fd9-85bf-0785e09e3631)
58 pozri 19
59 [https://participationpool.eu/resource/spaces-and-styles-of-](https://participationpool.eu/resource/spaces-and-styles-of-youth-participation-key-findings-and-recommendations-for-policy-and-practice)
60 [youth-participation-key-findings-and-recommendations-for-](https://participationpool.eu/resource/spaces-and-styles-of-youth-participation-key-findings-and-recommendations-for-policy-and-practice)
61 [policy-and-practice](https://participationpool.eu/resource/spaces-and-styles-of-youth-participation-key-findings-and-recommendations-for-policy-and-practice)
62 pozri 5
63 [https://www.youthforum.org/safeguarding-civic-space-young-](https://www.youthforum.org/safeguarding-civic-space-young-people-europe)
64 [people-europe](https://www.youthforum.org/safeguarding-civic-space-young-people-europe)
65 [https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/59895423/](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/59895423/Kiilakoski_Participation_Analytical_Paper_final%252005-05.pdf/b7b77c27-5bc3-5a90-594b-a18d253b7e67)
66 [Kiilakoski_Participation_Analytical_Paper_final%252005-05.pdf/](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/59895423/Kiilakoski_Participation_Analytical_Paper_final%252005-05.pdf/b7b77c27-5bc3-5a90-594b-a18d253b7e67)
67 [b7b77c27-5bc3-5a90-594b-a18d253b7e67](https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/59895423/Kiilakoski_Participation_Analytical_Paper_final%252005-05.pdf/b7b77c27-5bc3-5a90-594b-a18d253b7e67)
68 pozri 24
69 [https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/symposium](https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/symposium-2019)
70 [-2019](https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/symposium-2019)
71 <http://doi.org/10.5281/zenodo.3716122>
72 [https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3043/](https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3043/Basic%20document%20-%20ETS_set_of_trainer_competences_v2.pdf)
73 [Basic document - ETS_set_of_trainer_competences_v2.pdf](https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3043/Basic%20document%20-%20ETS_set_of_trainer_competences_v2.pdf)

Pod'akovania

Názov

Stratégia participácie mládeže

Vydavateľ

SALTO Participation & Information
Resource Center,
c/o Estónska národná agentúra pre
Erasmus+ a Európsky zbor solidarity
Tallinn 2020
Tõnismägi 5A | 10119 Tallinn,
Estónsko

gparticipation@salto-youth.net
www.salto-youth.net/participation

Koordinuje

Georg Feiner,
Centrum pre účasť a informačné
zdroje SALTO

Členovia **expertnej skupiny**: Airi-Alina Allaste, Andreas Karsten, Corina Pirvulescu, Dan Moxon, Johanna Tradinik, Marco Frimberger, Marko Kovacic, Marlene Kremer, Michael Piccinino, Rasmus Benke-Åberg, Reet Kost, Sabrina Apitz a Sofie Van Zeebroeck, ako jednotka EAC/B3. **Facilitácia**: Christina Engel-Unterberger

Strategickí konzultanti

Dan Moxon a Corina Pivrulescu,
s dodatočnou podporou od Wout Van Caimere

Ilustrácie a grafická úprava

Jörg a Mandy Krühne
www.kreativraum.de

Ďakujem za spoluvytvorenie tohto dokumentu!

SALTO PI je veľmi vďačný všetkým organizáciám a jednotlivcom, ktorí prispeli k rôznym konzultáciám a koprodukčným stretnutiam vedúcim k tejto stratégii. Chceme zdôrazniť aktívne zapojenie veľkého počtu zástupcov národných agentúr pre programy Erasmus+ Mládež v akcii a Európsky zbor solidarity, zástupcov mládežníckej jednotky Európskej komisie, členov think-tanku SALTO PI pre participáciu mládeže, zástupcov mládeže z národných rád mládeže, európskych mládežníckych organizácií, Európskeho fóra mládeže a siete Erasmus Students Network, výskumníkov v oblasti mládeže a školiteľov práce s mládežou, ako aj zástupcov verejnej správy.

Ďakujem!

ISBN: 978-9949-481-90-3

Licencia Creative Commons

Toto dielo je publikované pod licenciou: Attribution-NonCommercial-No Derivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0). Táto publikácia bola spolufinancovaná programom Erasmus+ Európskej únie. Európska komisia nenesie zodpovednosť za žiadne použitie informácií v nej obsiahnutých.

Špeciálna vďaka patrí národným agentúram Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity z Cypru, Českej republiky, Estónska, Nemecka a Talianska podporujúcim proces vývoja stratégie participácie mládeže prostredníctvom Zdrojov aktivít nadnárodnej spolupráce.

9 789949 481903